

ANTAGNA TEXTER

P8_TA(2016)0445

Situationen för Guarani-Kaiowá i den brasilianska delstaten Mato Grosso do Sul

Europaparlamentets resolution av den 24 november 2016 om situationen för Guarani-Kaiowá i den brasilianska delstaten Mato Grosso do Sul (2016/2991(RSP))

Europaparlamentet utfärdar denna resolution

- med beaktande av sina tidigare resolutioner om behovet att skydda Brasiliens urbefolkningars rättigheter, särskilt resolutionen av den 15 februari 1996 om kränkning av ursprungsfolkens konstitutionella rättigheter i Brasilien¹,
- med beaktande av sin resolution av den 12 oktober 1995 om situationen för ursprungsbefolkningen i Brasilien²,
- med beaktande av FN:s förklaring om urbefolkningars rättigheter, antagen av generalförsamlingen den 13 september 2007,
- med beaktande av den allmänna förklaringen om de mänskliga rättigheterna av den 10 december 1948,
- med beaktande av FN:s mål för hållbar utveckling från september 2015,
- med beaktande av FN:s vägledande principer för företag och mänskliga rättigheter och FN:s Global Compact-initiativ,
- med beaktande av ILO:s konvention om ursprungsfolk och stamfolk (konvention 169), som antogs den 27 juni 1989 och undertecknats av Brasilien,
- med beaktande av uttalandet av den 9 augusti 2016 från vice ordföranden för kommissionen/unionens höga representant för utrikes frågor och säkerhetspolitik, Federica Mogherini, på Internationella dagen för världens urbefolkningar,
- med beaktande av FN:s förklaring om försvarare av de mänskliga rättigheterna från 1998, EU:s riktlinjer om människorättsförsvarare och det europeiska instrumentet för demokrati och mänskliga rättigheter (EIDMR),
- med beaktande av rapporten från FN:s särskilda rapportör om urbefolkningar

¹ EGT C 65, 4.3.1996, s. 164.

² EGT C 287, 30.10.1995, s. 202.

rättigheter, Victoria Tauli Corpuz, om hennes besök i Brasilien den 7–17 mars 2016 (A/HRC/33/42/Add.1),

- med beaktande av 2016 års rapport från urbefolkningarnas missionärsråd (CIMI),
- med beaktande av uttalandena från EU:s särskilda representant för mänskliga rättigheter under människorättsdialogen mellan EU och Brasilien,
- med beaktande av artiklarna 135.5 och 123.4 i arbetsordningen, och av följande skäl:
 - A. I den nuvarande brasilianska konstitutionen från 1988, som förhandlades fram med urbefolkningarna, erkänns dessa folkgruppers rätt att bevara sina kulturella traditioner och deras ursprungs rätt till sina förfäders territorier. Det är statens skyldighet att reglera och skydda denna rättighet.
 - B. Enligt FN:s särskilda rapportör om urbefolkningars rättigheter har det under de senaste åtta åren kommit rapporter om en oroväckande brist på framsteg i fråga om att genomföra FN:s rekommendationer och lösa långvariga problem av stor betydelse för urbefolkningarna i Brasilien, såsom erkännandet av deras territorier, liksom en oroande tillbakagång när det gäller skyddet av urbefolkningars rättigheter.
 - C. Under de senaste 14 åren har – enligt officiella uppgifter från det särskilda sekretariatet för urbefolkningarnas hälsa (SESAI) och sjukvårdsdistriktet för urbefolkningar i Mato Grosso do Sul (DSEI-MS) om mord på urbefolkningen Guarani-Kaiowá i delstaten Mato Grosso do Sul – minst 400 personer och 14 ledare ur urbefolkningen mördats, bland annat Simiao Vilharva och Clodiodi de Souza, i sina försök att återkräva sina förfäders marker genom fredliga protester.
 - D. Enligt den nationella undersökningen av urbefolkningarnas hälsa och nutrition i Brasilien, som genomfördes 2008–2009, uppgick den kroniska undernäringen bland barnen i urbefolkningarna till 26 procent, jämfört med ett genomsnitt på 5,9 procent bland övriga barn. Enligt färskas undersökningar av FIAN Brasilien och urbefolkningarnas missionärsråd (CIMI) lider 42 procent av människorna i folkgrupperna Guarani och Kaiowá av kronisk undernäring.
 - E. Den otillräckliga tillgången till lämplig hälso- och sjukvård, utbildning och sociala tjänster och den uteblivna gränsdragningen till urbefolkningarnas landområden har haft en påverkan på självmorden bland unga och spädbarnsdödligheten. Under de senaste 15 åren har minst 750 personer, mestadels ungdomar, begått självmord, och mer än 600 barn under fem års ålder har dött, de flesta på grund av lätt behandlingsbara sjukdomar som kan förebyggas.
 - F. 98,33 procent av urbefolkningarnas landområden i Brasilien ligger i Amazonasregionen, där urbefolkningarna hjälper till att bevara den biologiska mångfalden i regionen och därmed spelar en roll för att förebygga klimatförändringar. Enligt studien *Toward a Global Baseline of Carbon Storage in Collective Lands: An Updated Analysis of Indigenous Peoples' and Local Communities' Contributions to Climate Change Mitigation* ("Mot en global referensnivå för lagring av koldioxid i kollektiv mark: en uppdaterad analys av urbefolkningars och lokalsamhällets bidrag till begränsningen av klimatförändringarna") av Rights and Resources Initiative, Woods Hole Research Center och World Resources Institute, publicerad den 1 november 2016, kan

utvidgningen av urbefolkningars markrättigheter spela en viktig roll för att skydda skogarna, den biologiska mångfalden och ekosystemen.

- G. Det federala civilministeriet och den nationella stiftelsen för stöd till urbefolkningar (Funai) undertecknade 2007 ett så kallat åtagande om anpassning av uppförande (Termo de Ajustamento de Conduta, TAC) i syfte att identifiera och avgränsa 36 territorier tillhörande folkgruppen Guarani-Kaiowá i Mato Grosso do Sul senast 2009.
- H. Det pågår ett antal initiativ till reform, tolkning och tillämpning av den brasilianska federala konstitutionen, och de eventuella ändringarna skulle kunna äventyra de rättigheter som urbefolkningarna tillerkänns i konstitutionen.
1. Europaparlamentet erkänner det långvariga partnerskapet mellan EU och Brasilien, som bygger på ömsesidigt förtroende och respekt för demokratiska principer och värden. Parlamentet berömmar den brasilianska regeringen för framsteg i frågor såsom Funais konstruktiva roll, en rad beslut av den federala högsta domstolen för att förhindra vräkningar, flera insatser för att genomföra differentierade tjänster på områdena hälsa och utbildning, de betydande framstegen med gränsdragning i Amazonasregionen, anordnandet av den första nationella konferensen om urbefolkningspolitik samt inrättandet av det nationella rådet för urbefolkningspolitik.
 2. Europaparlamentet fördömer kraftfullt våldet mot urbefolkningarna i Brasilien och beklagar djupt fattigdomen och den rådande människorättssituationen för folkgruppen Guarani-Kaiowá i Mato Grosso do Sul.
 3. Europaparlamentet uppmanar de brasilianska myndigheterna att omedelbart vidta åtgärder för att skydda urbefolkningarnas säkerhet och se till att det görs oberoende utredningar av morderna och överfallen på urbefolkningar i deras försök att försvara sina mänskliga och territoriella rättigheter, så att förövarna kan ställas inför rätta.
 4. Europaparlamentet påminner de brasilianska myndigheterna om deras ansvar att till fullo upprätthålla och tillämpa bestämmelserna i landets konstitution om skydd av individuella rättigheter och om minoriteters och värnlösa etniska gruppers rättigheter med avseende på folkgruppen Guarani-Kaiowá.
 5. Europaparlamentet påminner de brasilianska myndigheterna om deras skyldighet att iaktta internationella människorättsnormer i fråga om urbefolkningar, vilket särskilt krävs av Brasiliens federala konstitution och lag 6.001/73 om ”indianstadgan”.
 6. Europaparlamentet erkänner den brasilianska federala högsta domstolens roll för att fortsätta att skydda urbefolkningarnas ursprungliga och konstitutionella rättigheter, och uppmanar det nationella rådet att utveckla mekanismer och åtgärder som bättre skyddar sårbara befolkningars behov.
 7. Europaparlamentet uppmanar de brasilianska myndigheterna att fullt ut genomföra rekommendationerna från FN:s särskilda rapportör om urbefolkningars rättigheter efter hennes besök i Brasilien i mars 2016.
 8. Europaparlamentet uppmanar de brasilianska myndigheterna att utarbeta en arbetsplan för att prioritera slutförandet av gränsdragningen till alla territorier som Guarani-Kaiowá gör anspråk på och att skapa tekniska och operativa förutsättningar för

detta arbete, med tanke på att många mord beror på repressalier i samband med återtagande av förfädernas mark.

9. Europaparlamentet rekommenderar att de brasilianska myndigheterna ger Funai en tillräcklig budget och förser stiftelsen med de resurser som behövs för att tillhandahålla de grundtjänster som urbefolkningarna förlitar sig på.
10. Europaparlamentet uttrycker oro över den föreslagna ändringen av konstitutionen 215/2000 (PEC 215), som möter hårt motstånd bland Brasiliens urbefolkningar, eftersom den, om den godkänns, kommer att hota urbefolkningarnas markrättigheter genom att göra det möjligt för indianfientliga intressen med koppling till jordbruks-, skogs-, gruv- och energiindustrin att blockera erkännandet av nya territorier för urbefolkningarna. Parlamentet är starkt övertygat om att företag måste hållas ansvariga för alla miljöskador och brott mot de mänskliga rättigheterna som de är ansvariga för, och att EU och medlemsstaterna bör upprätthålla detta som en grundläggande princip genom att göra det till en bindande bestämmelse i all handelspolitik.
11. Europaparlamentet uppdrar åt talmannen att översända denna resolution till rådet, kommissionen, vice ordföranden för kommissionen/unionens höga representant för utrikes frågor och säkerhetspolitik, medlemsstaternas regeringar och parlament, FN:s högkommissarie för mänskliga rättigheter, Brasiliens president och regering, talmannen i Brasiliens nationalkongress, medordförandena i den parlamentariska församlingen EU–Latinamerika samt Förenta nationernas permanenta forum för frågor som rör urbefolkningar.